

10 טיפים לבעל העסק

שאתה מוכרח להכיר

להתנהלות מול רשויות מס הכנסה ומע"מ

שלום כהן, רואה חשבון CIA

על רקע ניסיוני בעבודה רבת שנים מול רשויות המס ואחרי שהייתי עד להתמודדות עם טעויות של בעלי עסקים וגם לעיתים לתקלות שלי בהתנהלות מול רשויות המס.. החלטתי לספק את המידע החשוב הזה לבעלי עסקים, בתקווה שלא יפלו היכן שאחרים נפלו..

לפני שנצלול פנימה קחו בחשבון ש:

- פתיחת חזית מול מע"מ או מס הכנסה עלולה לגרום לנזק כספי קשה, בזבז זמן ואנרגיה של בעלי העסק ובמקרים קיצוניים גם לסגירת העסק.
- היום כמעט הכול מתועד, מצולם, מוקלט ומדווח. רשויות המס מקבלות דיווחים מקוונים באופן שוטף ומבצעות הצלבות מידע לאיתור נתונים שגויים וחריגים.

טיפ מספר 1 – "תרשום תרשום, רושם רושם..."

הוראות ניהול ספרים

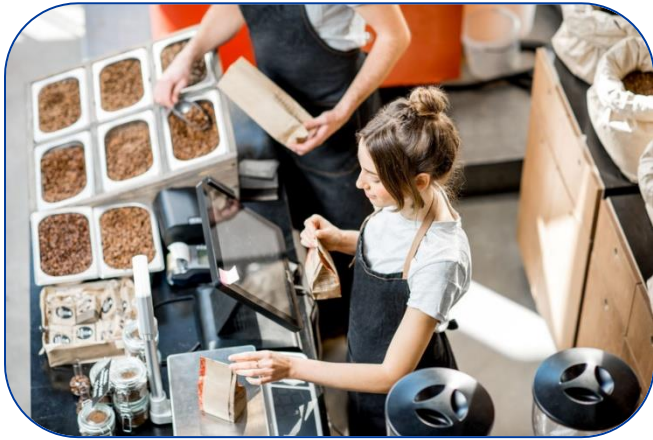
בהתאם לסעיף 130 לפקודת מס הכנסה, כל בעל עסק נדרש לנהל ספרי חשבונות בהתאם לאופי פעילות העסק, מחזור העסק ומספר המועסקים. דרישות אלה כוללות הוראות מאוד ספציפיות לניהול ספרים דוגמת ספר קופה, ניהול מלאי, ספר הזמנות, תעודות משלוח ועוד.

על כל בעל עסק לבדוק ולוודא לאיזה קטגוריה הוא שייך כגון: יצרן, סיטונאי, קמעונאי, קבלן, בעל מקצוע חופשי, נותן שירותים ועוד ומה נדרש ממנו לנהל בהתאם למחזור הפעילות ומספר העובדים בעסק.

כל עסק יחווה ביקורת ניהול ספרים. ביצוע עבירה מהותית על ההוראות האמורות עלולה לגרום לפסילת ספרי העסק.

פסילת ספרים משמעותה היא שפקיד השומה יפיק שומה לעסק "לפי מיטב הבנתו" ולא לפי ספרי העסק. או במילים אחרות, העסק יאלץ לשלם מס הכנסה ומע"מ בהתאם להחלטת פקיד השומה. ניתן כמובן לערער בערכאות שונות אולם בדרך תיאלץ לשלם לרואי החשבון ולעורכי דין וכלל לא בטוח שתשפר את מצבך.

טיפ מספר 2 - מי אוהב הפתעות? ביקורת קופה

ביקורת קופה מתבצעת בדרך כלל בהפתעה על ידי נציגי מס הכנסה. ליקויים ואי התאמות בין יתרת המזומנים וההמחאות בקופה בפועל, בהשוואה לחשבוניות שהופקו, עלולים להוביל לפסילת ספרי העסק.

בנוסף, לעיתים מתבצעות תצפיות על העסק ובדיקה לקיום חשבונית מס קבלה מיד בתום ביצוע מכירה לאיש הביקורת או ללקוח בעסק.

מקרה של אי רישום תקבול עלול לגרום בסבירות גבוה לפסילת ספרי העסק.

מומלץ, לקיים ספירת קופה עצמאית מספר פעמים ביום ולא רק למען ביקורות מס הכנסה אלה בעיקר לצורך ניהול תקין של העסק.

טיפ מספר 3 – קצת סדר בבקשה... הנהלת חשבונות טובה.

בשנים האחרונות אנו עדים לגידול מתמשך בדרישות מהנהלת החשבונות של העסק. דיווחים רבים נעשים כיום באופן מקוון כגון:
דיווח שנתי (126) למס הכנסה בגין תשלומי שכר.
דיווח תקופתי (126) לביטוח לאומי בגין תשלומי שכר.
דיווח חודשי (102) למס הכנסה ובטוח לאומי בגין תשלומי שכר.
דיווח תקופתי (874) למע"מ.
דיווח תקופתי בגין ניכוי במקור מספקים.
ועוד.

דיווח שגוי גורר את אי קליטת הדוח, הטלת קנסות וסנקציות על העסק. הנהלת חשבונות טובה היא חיונית לעבודה מול רשויות המס ולתפעול תקין של העסק. חשוב לאתר מנהל/ת חשבונות טוב/ה שיעמדו בקריטריונים הבאים (לפי סדר חשיבות).

- א. אמינות.
- ב. מקצועיות
- ג. יחסי אנוש נאותים.

אם יש לך מנהל/ת חשבונות טוב, זכית! ואם אתה נידרש לשלם קצת יותר עבורו/ה, אל תחסוך.

טיפ מספר 4 - קצת היגיון בבקשה... דיווחים סבירים ובמועד

הדיווחים שאתה מעביר לרשויות המס כגון: דוחות כספיים שנתיים, דיווחים דו או חד חודשיים, עוברים בדיקות סבירות והצלבות מידע.

חשוב שהדיווחים יהיו סבירים ויוגשו במועד, להלן מספר דוגמאות המהוות נורת אזהרה:

- שיעור רווח גולמי חריג בהשוואה לעסקים אחרים באותו תחום.
 - נתוני פדיון כספי חריגים בהשוואה לשטח העסק ומספר המועסקים.
 - רישום כפול בשוגג של חשבונית מהותית שקיבלת מספק.
 - אי רישום בשוגג של חשבונית מהותית מספק בגין רכישה שביצעת (שכחת או איבדת את חשבונית הספק..)
 - מחמאה של לקוח מרוצה ב"פייסבוק" על שירות טוב שקיבל מהעסק שלך אמורה לקבל ביטוי גם בספרי העסק. (ראה "טיפ" מספר 1)
 - ועוד.
- דוחות שגויים, דוחות הערוכים באופן לא נכון ודוחות המוגשים באיחור לא סביר, עלולים להביא לשיחת טלפון מרשויות המס שתוביל לדיון, שהוא אף פעם לא נוח..

טיפ מספר 5 – בית חדש? מזל טוב! תיעוד תנועות בנק והסברים

כל בעל עסק נידרש אחת למספר שנים להגשת הצהרת הון. גם רכישה של נכס נדל"ן או נכס מהותי אחר עלולה להביא לקבלת מכתב מרשויות המס המחייב אותך להגיש הצהרת הון. חיוני שתשמור תיעוד והסבר למקורות המימון של כל רכישה מהותית שביצעת וכל הפקדה בחשבון הבנק שלך. כולל הפקדות בגין שמחות כגון חתונות, ברית מילה, בר מצווה ועוד.

טיפ מספר 6 – אוהב להתפנק? האם ההכנסות המדווחות תואמות את רמת החיים

מהפיכת המידע גרמה לכך שכמעט הכול ידוע לרשויות המס ומתועד. הדבר נכון לגבי רכישות נדל"ן, רכבים, אופנועים, כלי שיט, נסיעות לחו"ל, אחזקת מניות, חשבונות בנקים ועוד. רצוי, שתמיד יהיה לך הסבר מתועד לכל רכישה מהותית שאתה מתכוון לבצע ולרמת חיים שאתה מנהל.

וכשמדברים על רמת חיים, נדגיש שקיימת ירידה לפרטים כגון מספר ילדים, מספר רכבים, תשלומי משכנתא, נסיעות לחו"ל ועוד הנבדקים אל מול הכנסתך המדווחת.

טיפ מספר 7 – Second opinion קבל ייעוץ במקרים מיוחדים

רואה החשבון שלך מתפקד בדרך כלל כ"רופא משפחה" לעניינים פיננסיים המטפל בך בשגרה. לעיתים ובמיוחד לקראת ביצוע מהלכים מיוחדים כגון מכירת נכסי נדל"ן מימוש אחזקה במניות, ביצוע חישובי פנסיה לקראת פרישה ועוד, לא יזיק לקבל יעוץ וחוות דעת נוספת מגורם מומחה נוסף.

טיפ מספר 8 – "אל תלך לישון.." דוחות תקופתיים

אנו חיים בעולם דינמי המשתנה בקצב מהיר, מה שהיה הוא לא בהכרח מה שיהיה. העסק חווה שינויים, שלעיתים אתה מזהה באיחור..

הקפד על קבלת דיווחים תקופתיים מרואה החשבון שלך ונסה להבין את פשר השינויים על מנת שתוכל להיערך בהקדם.

לעיתים בעלי עסקים מאחרים לזהות שינויים בתחום פעילותם ונקלעים לבעיות שונות כגון:

- חוסר בתשלום מס בסוף שנה כאשר ההכנסה החייבת גבוהה מהתחזית.

- צבירת יתרונות חובה של בעלים העלולות להיות מחויבות במס דיבידנד.
- תשלום עודף של משכורות ששילמת לעצמך במהלך השנה ולא משכת כי חלה ירידה בפעילות.
- ועוד.

טיפ מספר 9 – החברה היא לא הכיס הפרטי שלך.

הפרדת חשבונות בית וחשבונות העסק

יש לא מעט בעלי עסקים המתנהגים בחשבון העסקי כאילו הוא חשבון בנק פרטי ומבצעים משיכות כספים, רכישות של מוצרי צריכה, נסיעות לחו"ל, הוצאות אישיות שונות ועוד.

אז זהו, שלא !

החשבון העסקי אמור להיות מופרד מהחשבון הפרטי. הפרדה כאמור תאפשר לך בקרה טובה יותר על המתרחש ותחסוך לך חשיפה מיותרת מול שלטונות המס.

טיפ מספר 10 – "תפסת מרובה, לא תפסת"...

תכנון מס אגרסיבי

תכנון מס אגרסיבי מוגדר כתכנון מס שקשה לפקיד השומה לאתרו עקב מורכבותו ותחכמו והוא חורג מגבול תכנון המס הלגיטימי. לעניין זה הותקנו תקנות מיוחדות לעניין מס הכנסה ותקנות לעניין מע"מ, המתייחסות לתכנוני מס אגרסיביים בתחומים שונים כגון:

- עסקאות בין קרובי משפחה.
- עסקאות בין חברות קשורות.
- ניצול פטורים שונים.
- רכישת הפסדים.
- ועוד.

נציין כי כיום קיימת חובת גילוי לגבי תכנוני מס אגרסיביים ובמידה ורשויות המס יחליטו כי בצעת עסקה החורגת מגבול הטעם הטוב ("פיקטיבית") אתה עלול להיגרר לתשלום עלויות מהותיות, תשלום שכר טרחה ליועצים, עורכי דין וכיו"ב שלא לדבר על החשש לגלישה לתחום הפלילי.

בבחינת "תפסת מרובה, לא תפסת"...